

14.1.2025

Asia/14

14

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 21.11.2024 § 213 (polkupyörävahinko)

HEL 2024-004911 T 03 01 00

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hylätä kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 21.11.2024 (213 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö on päätöksellään 21.11.2024 (213 §) hylännyt 3.4.2024 Baanalla pyörätiellä tapahtuneeseen polkupyörällä kaatumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vahingonkorvausvaatimuksen liittyen 4.3.2024 kello 8.15 Baanalla pyörätiellä tapahtuneeseen polkupyörällä kaatumiseen. Hakija on täsmentänyt vaatimuksensa määrältään 164,79 euroon. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun ohessa, että Baanaa ei ole ylläpidetty vahinkopäivänä kaupungin strategian ja kriteeristön mukaisesti eikä sääolosuhteiden edellyttämällä tavalla. Hakijalle tapahtunut onnettomuus on johtunut kaupungin laiminlyönnistä.

Vahinkopäivän aamun ennustettu viiden senttimetrin lumisade on ollut kaupungin tiedossa etukäteen. Reitti olisi pitänyt olla kunnossapidetty työmatkaliikennettä varten aamulla kello 7 mennessä, sillä kyse on korkeimman A++ -hoitoluokan reitistä, ja alempaan A-hoitoluokkaan koskevien reittien osalta vaatimus on, että ne on aurattu aamuun kello 7 mennessä. Hakijan mukaan kaupunki ei ole myöskään esittänyt mitään todistelua siitä, että Baana olisi harjauksen lisäksi myös suolattu vahinkopäivänä. Kaupungin olisi lisäksi pitänyt kunnossapidon ajoituksen osalta ottaa huomioon, mikäli Baana olisikin suolattu, suolaukseen liittyvät rajoitteet eli sen, että suolan vaikutus ei ole välitön.

14.1.2025

Päätöksessä oleva viittaus tieliikennelain tienkäyttäjän huolellisuusvelvoitteeseen jää hakijan mukaan hämäräksi, sillä päätöksessä ei ole väitetty onnettomuuden johtuneen huolellisuusvelvoitteen laiminlyönnistä. Hakija kertoo ajaneensa vahinkopäivänä ennen onnettomuutta Baanaa pitkin yli kilometrin matkan ja on ajaessaan noudattanut sääolosuhteiden vaatimaa huolellisuutta ja varovaisuutta. Myöskään Baanalla onnettomuuden tapahtuessa olleet jalankulkijat eivät ole, kuten päätöksessä todetaan, tulleet hakijaa vastaan Baanalla vaan he ovat tulleet yllättäen hakijan eteen Baanalle kohdassa, jossa ei ole risteävää jalankulkuliikennettä tai edes epävirallista reittiä. Jalankulkijat ovat tulleet Porkkalankadun sillan alta, ja hakija katsoo kaupungin myötävaikuttaneen tapahtumaan myös siten, että se on mahdollistanut kulkureitin Porkkalankadun sillalta kierreportaita pitkin Baanalle yllättävästä suunnasta.

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostilla 22.10.2024. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 2.12.2024 eli säädetyssä määräajassa.

Perustelut

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten kautta. Kaupungin vastuu ei ole tuottamuksesta riippumatonta ns. ankaraa vastuuta, vaan kaupungin vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää tuottamusta eli huolimattomuutta, virhettä tai laiminlyöntiä. Lisäksi edellytetään syy yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan lisäksi kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta. Vahingonkorvausvastuuta arvioidaan suhteessa ennen vahinkoa tehtyihin kunnossapitotoimenpiteisiin. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimat-

tomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty, ja virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan vedonnut A-luokan kevyen liikenteen väyliä koskeviin toimenpideaikoihin ja siihen, että A++ -luokan väyliä tulisi hoitaa vielä paremmin, eli A++ -luokan väylät tulisi olla kunnossapidetty aamulla kello 7 mennessä. A-luokan toimenpideaikavaatimukset eivät koske A++ -luokan harjasuolattuja reittejä, eikä A++ -luokalla ole ollut asetuttuna erillisiä toimenpideaikavaatimuksia. Kuten oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä todetaan, harjasuolattavia reittejä on hoidettu arkisin klo 7–19 ja viikonloppuisin klo 7–17 tarpeen mukaan.

Kunnossapitolaki ei säätele yksityiskohtaisesti katujen kunnossapitoon liittyviä toimenpidetapoja tai toimenpideaikoja vaan sen, että kaupungin kunnossapitovelvollisena tulee pitää kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kaupunki on kunnossapitoa koskevien urakkasopimusten yhteydessä määritellyt katujen kunnossapitoon liittyviä toimenpidetapoja ja -aikoja, joilla laissa määritelty liikenteen tarpeiden edellyttämä tyydyttävä kunto voidaan saavuttaa. Nämä toimenpideaikoja ja -tapoja koskevat määritelmät ovat sopimusehtoja, eikä kaupungin ja sen urakoitsijan välinen sopimus perusta yksittäiselle kuntalaisille suoraan oikeuksia. Myöskään kaupunkistrategiassa määritellyt pyöräilyyn liittyvät tavoitteet eivät tuo yksilöille suoraa oikeuksia, vaan strategisina tavoitteina ne ohjaavat kaupungin toiminnassa tehtäviä valintoja.

Vahinkopaikan kunnossapidosta vastaavalta saadun selvityksen perusteella Baanan pyörätie on harjasuolattu vahinkopäivänä kello 8.14, eli minuuttia ennen hakijan vahinkotapahtumaa. Aurausta tai harjausta ei ollut tarvittu aiemmin vahinkoa edeltäneellä viikolla tai sitä edellisellä viikolla, koska väylät olivat sulaneet paljaaksi. Edellinen toimenpide vahinkopaikalla on ollut 30.3.2024 kello 9.30 tehty tarkistuskäynti. Tieto tehdyistä toimenpiteistä perustuu GPS-tietoihin, ja tieto siitä, harjauksen lisäksi pyörätie on suolattu, perustuu kunnossapidosta vastaavan selvitykseen.

Ilmatieteen laitoksen Kaisaniemen säähavaintoasemalla tehtyjen mitausten mukaan vahinkopäivänä kello 8 lämpötila on ollut -2 °C ja meillä on ollut lumisade. Vahinkoa edeltäneenä päivänä 2.4.2024 kello 15 on alkanut vesisade, joka on iltapäivän ja illan aikana muuttunut ensin räntä- ja sitten lumisateeksi. Sade on jatkunut vesi, räntä- ja lumisateena, ja myös vahinkohetkellä on ollut käynnissä lumisade. Vahinkopäivänä 3.4.2024 kello 5 ja kello 9 lumen syvyudeksi on mitattu havaintoasemalla 2 senttimetriä, mutta muuten lumen syvyys on ha-

14.1.2025

vainoaseman mittauksissa ollut jatkuvasti ennen vahinkoa 0 senttimetriä. Lämpötila on kääntynyt vahinkopäivänä 3.4.2024 kello 2 plussalta pakkasen puolelle vaihdellen kello 8 saakka -2 °C ja -0,1 °C välillä.

Viranhaltijapäätöksessä on tuotu esiin tieliikennelain velvoitteet, sillä hakija on kertonut kaatuneensa pyörällä hidastaessaan vauhtia eteenpäin tulleiden jalankulkijoiden vuoksi. Ajoneuvon kuljettajana pyöräilijän tulee sovittaa nopeutensa sellaiseksi, kun tien kunto ja keli edellyttävät. Pyörä on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa ja se pitää pystyä pysäyttämään edessä olevan tien näkyvällä osuudella ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Tieliikennelain mukaan jalankulkijan on ylitettävä pyörätie suojatietä pitkin, käyttäen yli- tai alikulkua tai risteyksen vierestä, jos sellaisia on lähellä. Muutoin jalankulkija voi ylittää pyörätien kohtisuoraan varovaisuutta noudattaen ja tarpeettomasti viivyttelämättä. Vahinkopaikan kohdalla alas Porkkalankadulta tulevat portaat eivät pääty suoraan Baanalle, vaan ne päättyvät noin 7 metrin päähän Baanan reunasta avautuen vastakkaiseen suuntaan. Portaiden kohdalla Baanan reunassa on mukulakivin päällystetty alue, joka on rajattu Baanasta pollarein. Jalankulkija voi kulkea kyseisestä kohdasta Baanalle Porkkalankadulta tullessaan, ja jalankulkija myös saa tieliikennelain mukaisesti ylittää Baanan pyörätien kyseisellä paikalla. Kohdalla ei ole keskustasta päin tultaessa näkemäesteitä. Se, että jalankulkija ylittää pyörätien tässä kohtaa, on näin ollen sekä ennakoitavissa että havaittavissa.

Vahingon tapahtuma-aikaan on ollut käynnissä lumisade, josta ei ennusteista huolimatta ole ennen vahingon tapahtumista muodostunut havaintoasemalla mitattavaa kerrosta lunta. Kaupungin urakoitsijalleen asettamien vaatimusten mukaan harjasuolaus kyseisellä pyörätiellä tehdään kello 7 ja 19 välillä tarpeen mukaan. Asiassa saadun selvityksen perusteella vahinkopaikalla olevan pyörätien talvikunnossapidosta on huolehdittu asianmukaisesti ja sääolosuhteiden edellyttämällä tavalla, kun pyörätie on harjasuolattu on vahinkopäivänä kello 8.14, minuuttia ennen vahinkoa. Edellä esitetyillä ja muutoin vahingonkorvaustiimin päällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole asiassa korvausvelvollinen.

Lopputulos

Edellä esitettyjen perusteluiden sekä vahingonkorvaustiimin päällikön päätöksestä ilmenevien seikkojen perusteella Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle pyörällä kaatumisen seurauksena syntyneistä vahingoista. Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Näin ollen kaupunkiympäristölautakunnalle esitetään oikaisuvaatimuksen hylkäämistä.

Sovelletut säännökset

Kuntalaki (410/2015) 134 §, 137 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3–5 §, 16 §

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus lautakunnan sekä lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle lautakunnalle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Oheismateriaali

- 1 Selvitys HEL 2024-004911 Baana Porkkalankadun sillan kohta
- 2 Lisäselvitys kunnossapidosta 20.11.2024
- 3 Vahingonkorvausvaatimus 3.4.2024, liite, kuva polkupyörästä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus